Quines activitats programe per als grups interactius?

written by Luis Miralles | 13 de June de 2025

És una pregunta que en algun moment ens hem fet els qui som docents. La resposta curta és que ningú millor que el professorat pot triar o dissenyar les activitats més adequades per al seu alumnat. Per a la resposta "no tan curta", ens centrarem en tres claus en els següents paràgrafs. Anem?

1. Que suposen un repte

Sabem que les **altes expectatives** són un requisit per a aconseguir la millora de resultats que professorat, famílies, i tota la societat volem per a l'alumnat. Si usem activitats molt fàcils o jocs que no suposen un esforç cognitiu, que no plantegen una certa dificultat, no estarem aconseguint el nivell d'aprenentatge que desitgem per a l'alumnat i que és el seu dret. No sols això, sinó que difícilment aconseguirem que el voluntariat veja la importància de la seua col·laboració. En canvi, quan les persones que venen a dinamitzar els grups interactius veuen com els xiquets i xiquetes s'esforcen per a resoldre tasques difícils (i ho gaudixen), llavors sí que volen continuar participant.

2. Que incloguen aprenentatges necessaris

Treballant en grups interactius, l'alumnat sovint arriba a

comprendre i posar en pràctica conceptes o procediments que no dominava. Això és possible gràcies a la varietat d'explicacions i ajudes que li dona **la diversitat del seu equip**. Per als xiquets i xiquetes que tenen dificultats en qualsevol matèria, el fet de vore que són capaços de superar-les en un entorn solidari i positiu genera una transformació que ràpidament millorarà el seu rendiment acadèmic, la seua motivació i fins i tot el seu comportament. Per tant, és important que triem activitats que contribuïsquen a l'èxit acadèmic, que aborden continguts curriculars que l'alumnat necessitarà perquè li vaja bé en la seua escolaritat. No ens despistem, no oblidem la importància que té l'èxit educatiu i com influïx en la vida de les persones.

3. Que promoguen les interaccions

Sabem, gràcies a les ciències de l'educació, que les interaccions són el factor més important dels que influïxen en l'aprenentatge. A les aules volem fomentar **qualitat, quantitat i diversitat d'interaccions**. Els grups interactius faciliten este objectiu (que podria semblar difícil d'aconseguir) perquè el professorat que els coordina s'ha format per a **assegurar** que el diàleg siga igualitari, que es valore la intel·ligència cultural de cada persona, que hi haja solidaritat i ajuda mútua, que les diferències es vegen com a riquesa per a aprendre en igualtat, etc. En plantejar una activitat per a grups interactius, l'important (més que el material) és com es realitzarà. És a dir, l'alumnat i el voluntariat tindran instruccions (regles bàsiques prèviament acordades) de com col·laborar **sense deixar a ningú fora**: parlant per torns, sol·licitant i demanant ajuda, respectant els temps de cada persona, etc. El professorat responsable de la sessió supervisarà tots els grups contínuament per a garantir que funcionen de manera dialògica, ajudant al voluntariat,

donant pistes, gestionant comportaments i tot el que siga necessari.

Algunes conclusions

A vegades, he conegut professorat que s'ha desmotivat després d'unes poques sessions de grups interactius perquè "suposaven molt de desgast". Algunes d'estes persones van preparar materials espectaculars per a, per exemple, classificar paraules en categories gramaticals (substantius, verbs, adjectius, adverbis…). Qualsevol s'esgotarà si cada setmana vol preparar 4 activitats amb materials nous i atractius. Òbviament, no té res de roí crear materials (sobretot si es poden reutilitzar), però no sempre és necessari. La mateixa activitat es pot fer amb materials que usaríem en les classes ordinàries, només que ens organitzarem i funcionarem d'una altra manera. En este exemple concret, bastaria amb preparar uns simples fulls de paper, col·locant un en cada taula de l'equip, amb els noms de les categories i espai per a escriure paraules en cada full. Preparar el material d'esta activitat pot portar-te 3 minuts. L'important és quines instruccions donem a l'alumnat i a la persona voluntària **perquè la tasca implique interaccions de qualitat i participen tots els membres de l'equip sense excepció**. En poques paraules, podem usar en grups interactius moltes de les variades activitats de les quals disposem normalment en les nostres àrees.

També he sentit que algú deixava de programar sessions de grups interactius perquè interferia en la seua **programació** i, llavors, no li donava temps a cobrir els aprenentatges i sabers que el seu alumnat necessitava. Si recordes el punt 2 d'este article, ja saps per què li ocorria això. En realitat, els grups interactius ens fan avançar més i millor en les nostres programacions.

Segur que hi ha altres preguntes que potser et fas o que alguna vegada t'has fet, com quina activitat puc plantejar per a…? O com faig que el meu alumnat amb necessitats especials participe? Estes i altres preguntes tenen resposta, però mereixen que els dediquem futurs articles. Moltíssimes aules de totes les etapes educatives estan fent-ho, persones de totes les edats a tot el món s'estan beneficiant d'esta manera d'organitzar l'aula, millorant així les seues trajectòries educatives i les seues vides.

[En este enllaç trobaràs un document que explica molt bé tot el que necessitem saber sobre grups interactius, així com una àmplia bibliografia amb la literatura científica que ho avala]

[Imatge generada amb IA en Gemini]